

Katastrofövning på Arlanda med FRG

NYTT I KORTHET

Kronprinsessan Victoria gifter sig i sommar med Daniel Westling. Civilförsvärsförbundet Stockholm kommer att ställa upp i samband med bröllopet. Foto: Charles Hammarsten/Kungliga Hovstaterna

FÖRBUNDET MEDVERKAR VID BRÖLLOPET

Civilförsvärsförbundet kommer att med frivilliga krafter hjälpa till i samband med Kronprinsessan Victorias bröllop. Den 19 juni gifter hon sig i Stockholm med Ockelbosonen och entreprenören Daniel Westling. Civilförsvärsförbundet Sverige har fått en förfrågan från hovet som besvarats positivt. Förberedelserna pågår på olika sätt. Vi kommer att ställa upp med bland annat Hitta Vilse-stationer. I första hand kommer medlemmar från Civilförsvärsförbundet Stockholm och vid behov närliggande delar av förbundet att få en förfrågan om deltagande. Kronprinsessan är sedan 2007 som bekant Civilförsvärsförbundets beskyddare. ■

PÅMINNELSE EXTRA RIKSSTÄMMA

En extra riksstämman kommer att hållas i Södertälje 26/3. Dagordningen består av antagande av de nya stadgarna. Ett andra beslut krävs eftersom ett enhälligt beslut inte kunde nås på riksstämman. ■

NÄRMARE 600 HJÄRTSTARTARE

I mitten av februari hade 596 hjärtstartare beställts genom "Hjärta att hjälpa". ■

GEMENSAM MEJLÄNDELSE

Instruktörer och civilförsvärsföreningar inom Civilförsvärsförbundet kan nu få en mejladress med en gemensam mejlämdelse (mejldomän).

Det blir dock inte civil.se och skälet till det är att den är kopplad till en mejlserver vilket gör att alla adresser medför en månatlig licenskostnad per användare. Civil2.se, den nya adressen, ligger direkt hos ett webbhotell och vi kan lägga upp hur många adresser som helst utan extra kostnad. Mejlen skickas sedan vidare till mottagarens privata mejladress. Det kan vara värt att poängtera att tjänsten bara handlar om vidareändring av mejl. Alla måste ordna en egen mejllåda, exempelvis hotmail.com eller sverige.nu. När någon svarar på ett mejl som denne fått via civil2.se-adressen visas den privata mejladressen som avsändare hos mottagaren. Poängen ligger istället i att vi får en gemensam profil utåt på visit-

kort och i andra sammanhang. De som idag har en civilförsvärsforening.se-adress kommer så småningom att få den adressen ersatt med en civil2.se. Övergången ska ske smidigt, exempelvis i samband med namnändring eller vid nytryck av visitkort. För mer info eller beställning av adress kontakta Gunlög Solax på gunlog.solax@civil.se. ■

BARN DÖR MEST AV DRUNKNING

Drunkning är den största orsaken till att barn i åldrarna ett till sex år dör. Det visar en studie av drunkningsolyckor som MSB gjort tillsammans med Karlstads universitet. Tillbudet sker oftast vid badplatser och i trädgårdspooler. Åren 1998 till 2007 drunknade 106 barn i Sverige. Samtliga fall har granskats i studien. Syftet är att finna orsakerna för att lägga grunden till förebyggande insatser. När barnen drunknar sker det därför att uppsikten över dem varit bristande. 20 procent av de drunknade barnen är förskolebarn som omkommit i närliggande grunda dammar, trädgårdsdammar, pooler eller vattendrag. De flesta dödsfallen har skett så nära hemmet som 200 till 300 meter men sällan på den egna tomten. Barn med utomeuropeiskt ursprung är överrepresenterade bland de barn som drunknar. ■

CIVIL ges ut av Civilförsvärsförbundet **Ansvarig utgivare:** Anders M. Johansson
Postadress: Box 2034, 169 02 Solna **Telefon:** 08-629 63 60 (växel)

Adressändringen/prenumeration: Kontakta din förening eller info@civil.se

Redaktör/produktion: Anders J Andersson E-post: aja@civil.se Tel 08-629 63 70

Annonser: annons@civil.se **Tryck:** Lenanders Grafiska, Kalmars, februari 2010

Omslagsbild: Katastrofvörning Arlanda Express. Foto: Anders J Andersson

Tidningen Civil får citeras om källan anges. För insänt, ej beställt material, ansvarar inte redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera och stryka i alla texter. All redaktionell text lagras i digital form och kan komma att återanvändas.

Nästa nummer utkommer 26/3

Civilförsvärsförbundet
www.civil.se

Civilförsvärsförbundet är en idéburen, medlemsdriven organisation för säkerhet till vardags och vid kris. Vi finns för att utbilda, informera och hjälpa.

Lite om civil krisberedskap på Folk och Försvar

Årets Sälenkonferens hos Folk och Försvar hade stort fokus på det militära försvaret. Men MSB fick in en punkt om civil krisberedskap.

Utanför programmet fick MSB in en programpunkt med fokus på deras insatser i samband med jordbävningen i Haiti. Generaldirektören Helena Lindberg fick beskedet på natten och beslut togs om en insats.

– Systemet fungerar men kan finslipas, sammanfattade hon. ÖB konstaterade att resurser fanns och att man vid den här insatsen inte varit ledande utan bara stödjande.

Just nu har MSB ett team på plats

med sju personer. De är experter inom sanitet, miljö och katastrof-avfallshantering.

En annan fråga som var het på konferensen var försvarets nya personalförsörjningssystem. Tolgfors och Reinfeldt försvarade nyordningen om kontraktanställda. Oppositionspolitikerna Sahlin, Ohly och Eriksson lovade att vid valseger utreda det nya systemet. De lovade också fler internationella insatser och neddragning av försvarsbudgeten med två miljarder. En viss oenighet rådde om insatsen i Afghanistan. Ohly vill lämna direkt men de övriga två vill dra tillbaka trupperna så småningom. ■

Text och foto: Anders J Andersson

MSB:s generaldirektör Helena Lindberg och överbefälhavare Sverker Göransson. Försvarsmakten bistod MSB med transportplan i samband med att utrustning flögs ned till katastrofdrabbade Haiti. Båda var nöjda med samarbetet.

Partiledarna Lars Ohly (V) och Mona Sahlin (S) samt språkröret Peter Eriksson (MP).

Försvarsminister Sten Tolgfors (M) försvarade värnpliktens avskaffande.

Statsminister Fredrik Reinfeldt (M) lade fokus på erfarenheterna från ordförandeskapet i EU.

Fler medlemmar ett av målen för år 2010 och 2011

Vid riksstämman beslutades om de så kallade inriktningsmålen för 2010 och 2011. Ett av dem handlar om att öka antalet medlemmar.

Vid utgången av år 2011 bör Civilförsvarsförbundet ha 25 000 medlemmar beslutade stämman. Vägen dit går genom att bland annat öka kännedomen om förbundet och vår verksamhet. Det ska ske på olika sätt. Ett är att nå fler människor. Därför ska Civilförsvarsförbundet vid utgången av 2011 årligen möta en kvarts miljon av Sveriges befolkning i samtal om säkerhet till vardags och vid kris.

Genom detta och annat ska var fjärde svensk år 2012 känna igen Civilförsvarsförbundet och vad vi faktiskt gör. För att underlätta medlemshanteringen beslutade riksstämman om central avisering av medlemsavgifterna från och med 2011. Födelseuppgifter (helst personnummer för att möjliggöra automatisk adressuppdatering) ska finnas på alla medlemmar i resursregistret ”Max” vid utgången av 2011.

UNGDOMARNA ÄR FRAMTIDEN

Ungdomarna är förbundets framtid och därför ska en handlingsplan arbetas fram under 2010 för

ungdomsverksamheten. Andra mål är att det vid utgången av 2011 ska finnas frivilliga resursgrupper, FRG, i 60 procent av kommunerna (motsvarande 175 kommuner). Samma år ska vi placera 1 000 hjärtstartare genom ”hjärta att hjälpa”.

Riksstämman beslutade också om en vision för verksamheten 2015. Den lyder ”Civilförsvarsförbundet ska vara en välkänd kompetensutvecklare och samordnare av lokalt frivilligt arbete för individens säkerhet till vardags och vid kris.” ■

Text: Anders J Andersson

Birgitta Talu och Johan Widergren assisterade hungriga statister och andra funktionärer vid Arlanda Express katastrofövning.

FRG Sigtuna ryckte ut vid katastrofövning på Arlanda

FRG i Sigtuna fanns på plats mitt i natten när Arlanda Express hade katastrofövning i tunnlarna under flygplatsen.

Scenariot var en urspårning. Ett av Arlanda Express persontransporttåg på väg från Stockholm Central till Arlanda Södra hade råkat ut för bromsfel och spårat ur en bit innan det nådde perongen.

Rökutveckling uppstod och hela tåget evakuerades. Polis, räddningskår och ambulans med sjukvårdare sändes ned i tunnelröret för att ta hand om passagerarna och tåget.

TOGS OM HAND FÖR VÅRD

Skadade togs om hand och förflyttades upp till flygplatsbyggnaden där de fick vård.

Alla registrerades av polisen för att kunna ställa upp som vittnen till olyckan eller om de senare skulle ställa krav på tågoperatören för sveda och värk.

Bakom övningen låg lång planering från Arlanda Express och inblandade myndigheter och samhällsfunktioner. FRG i Sigtuna, som till 100 procent består av medlemmar från Civilförsvarsförbundet

Sigtuna, deltog i ett planeringsmöte ungefär en vecka innan själva övningen. Den elfte december, när övningen genomfördes, möttes FRG-teamet upp i Kårsta öster om Arlanda flygplats. Sex personer fick skjuts till flygplatsen för att åka till Stockholm central med Arlanda Express och vara med på övningståget. Tillsammans med andra, bland

FRG hade full koll på logistiken och såg till att alla fick något i magen innan det var dags att åka hem.

En av de anställda på Arlanda Express som dagen till ära agerade skadad.

annat flera högskolestuderande var de en grupp om cirka 90 personer som utgjorde så kallade markörer (eller statister). Utöver markörerna fanns också säkerhetsfolk med från Arlanda Express för att övervaka övningen från tåget.

Under tiden åkte de resterade två från FRG-teamet iväg och hämtade bord och mat från en restaurang i området. Sammanlagt var 200 portioner ris med kycklingspett, dricka och bröd beställt.

EVAKUERINGEN INLEDDES

När tåget hade anlänt från Stockholm vid cirka halvtvå på natten och stannat en bit innan perrongen gick nödbelysningen igång på tåget. Själva evakueringen fördröjdes av problem med att göra tåget strömlöst. Men när detta var klart kunde Attunda räddningstjänst köra ned på banan med sin specialombyggda bandvagn från Hägglunds med spårhjul. Passagerarna evakuerades och fick ta sig upp på perrongen. De som inte kunde gå själva fick hjälp av sjukvårdare. Efter hand som markörerna gjort sin del i övningen väntade varm mat. Sigtuna FRG delade ut käk på Arlanda Södras perrong.

FRIVILLIG INSATS

När alla hade fått sig något till livs och började droppa av så återstod bara för FRG:arna att packa ihop och ge sig hemåt. Alla i yrkesverksam ålder hade tagit ut en semesterdag dagen efter.

– Vid övning får vi ingen ersättning utan vi gjorde detta för att vi tycker det är kul, berättar Ole Larsen, FRG-ledare som själv var hemma klockan sex på morgonen efter väl utträttat arbete. ■

Text och foto: Anders J Andersson

Efter bromsproblem spårade Arlanda Express ur strax innan Arlanda Södra. Evakuering påbörjades. Tågets belysning gick över i nödläge och signalerade med blinkande sken.

De av passagerarna som kunde begav sig mot perrongen där de togs om hand av sjukvårdspersonal och polis. I bakgrunden bandvagnen från Hägglunds.

Räddningstjänsten och sjukvårdare begav sig till tåget. Slangar anslöts till en brandpost.

Totalt var sju medlemmar från FRG i Sigtuna med på övningen: Ole Larsen (ledare), Karl-Erik Erlandsson, Birgitta Talu, Manfred Fuch, Johan Widergren, Ruth Jatko och Maria Brunzell.

Målen för verksamheten 2009 uppfylldes i stort

Trots avsaknaden av utbildningstillfällen för skolungdomar har självskyddet utvecklats väl. Målen överträffas liksom de gör för de flesta områdena.

De utbildningar som inte nått målen är klimatinformation och Blackout. Här krävs nya insatser. När det gäller hjärtstartare över-

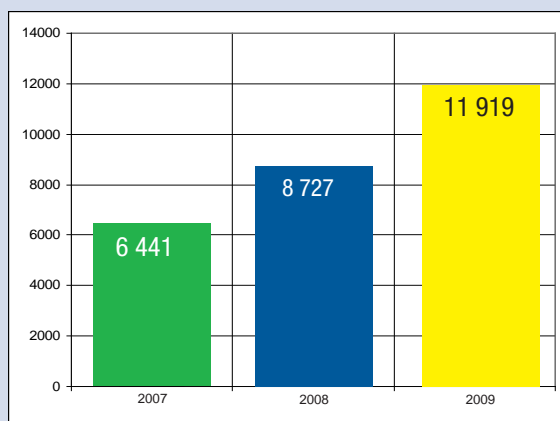
träffades målet om 500. Totalt blev det 556 stycken. Av dessa gick 419 genom distrikten medan 137 kontaktade förbundet direkt. Malmöhus, Stockholm och Kristianstad leder ligan (i nämnd ordning med Malmöhus som överlägsen etta, nära 140 hjärtstartare).

Vid årsskiftet hade 135 av landets 290 kommuner tecknat avtal om FRG. Spridningen är ganska stor mellan distrikten.

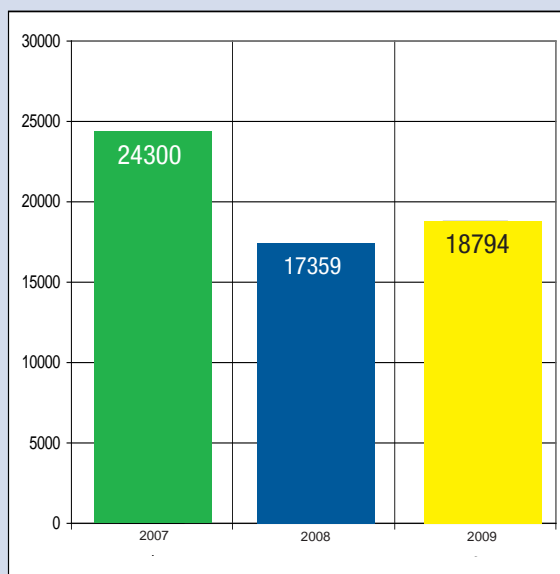
Antalet medlemmar har minskat med 52 personer till 22 696. Av 22 distrikt har tio ökat men det räcker inte för att väga upp de
Fortsättning nästa sida >>

Verksamhetsresultat 2009

Utbildning i självskydd, timmar

Energiinformation, antal deltagare

*Av de grundutbildade FRG-medlemmarna kommer cirka 29 procent från andra organisationer än Civilförsvarförbundet (se spalten till höger).

Energiinformationer

18 794 deltagare
Mål: 20 000 deltagare

Självskyddskurser

41 794 deltagare
11 919 timmar
Mål: 9100 timmar

FRG-ansvariga, grundutbildning

42 deltagare
Mål: 40 deltagare

FRG-ansvariga, fortbildning

68 deltagare
Mål: 50 deltagare

FRG-ledare, grundutbildning

42 deltagare
Mål: 50 deltagare

FRG-medlemmar, grundutbildning*

515 deltagare
Mål: 500 deltagare

Medlemsutbildning förbundet

277 deltagare
Mål: 100 deltagare

Kriskommunikation

208 deltagare
Mål: 200 deltagare

Instruktörer, kriskommunikation

13 deltagare
Mål: 15 deltagare

Klimatinformation

1 546 deltagare
Mål: 5 000 deltagare

Blackout

54 spel
Mål: 70 spel

>> Forts. från föreg. sida

övriga som tappat medlemmar. De distrikt som ökat är Stockholm, Uppsala, Östergötland, Kronoberg, Blekinge, Örebro, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Västerbotten i länsordning.

INTERNATIONELL VERKSAMHET

Under året påbörjades arbetet med att bygga upp en frivillig resursorganisation i Abu Dhabi. Samarbetet har förlängts till att gälla under hela 2010.

Förbundet har en person fast stationerad i Förenade Arabemiraten och kompletterar med annan personal från Sverige vid behov. Något som påverkade vår verksamhet under 2009 var annars diskussionen om det obundna organisationsstödet.

Efter många goda insatser finns det kvar men i förändrad form. Vad detta innebär i praktiken återstår att se. ■

Text: Anders J Andersson

VÄLGORENHETSKONSERT I KALMAR MED FOKUS PÅ KATASTROFEN I HAITI

– Det som hänt i Haiti är fruktansvärt! Och värst av allt är att det kunde ha förhindrats, sa förbundsordförande Sven Lindgren, även landshövding i Kalmar län, i samband med en välgörenhetskonsert i Kalmar i början av februari i år.

Han menade att katastrofen inte var en engångshändelse.

– Detta hårt prövade folk kommer även i framtiden att utsättas för naturkatastrofer, som vi inte kan hindra, men som vi kan förbereda oss för och dess befolkning att kunna möta och hantera utan samma förödande konsekvenser som nu skett.

Sven Lindgren kritiserade också öppet regimen i Haiti och menade att FN nu måste ta ansvar för återuppbyggnaden av landet. ■

Rebecca årets stipendiat i Malmöhus

2009 års stipendiat Rebecca Boij omgiven av Malmö stads skadesamordnare Christer Dahlberg (till vänster) samt Civilförsvarförbundets Rolf Nilsson, ordförande i Malmöhus.

Rebecca Boij, 18 år, utsågs i slutet av förra året till Civilförsvarförbundet Malmöhus stipendiat för år 2009.

Hon går andra året på Bernadottes Gymnasiet i Malmö. Denna gymnasieskola utbildar med inriktning mot uniformsyren.

De studerande träffar bland annat mentorer inom rättsväsendet, kriminalvården och sjukvården.

Årets stipendiat är en ung kvinna som studerar hårt och har en speciell begåvning, nämligen diplomati. Att vara mellansyskon; medlare och jämkare/fredsmäklare är en mycket god egenskap som man har nytta av hela livet.

De som arbetat i krigshärdar och

i områden drabbade av naturkatastrofer vet att den egenskapen är en av de viktigaste för att lyckas med sitt uppdrag. I sitt kommande yrke som polis kommer den mycket väl till pass. Motiveringen till valet av Rebecca lyder: "Rebecca visar tydligt att med hårt studiarbete, kamratskap samt diplomatisk envishet ta ansvar för sig själv och andra för att säkert nå ett mål." Stipendiet på 1000 kronor kommer Rebecca använda till en hemlig sak. Men vi kan avslöja att det handlar om att kunna kommunicera med kamrater! ■

Text och foto: Henrik Lindqvist

VÄSTERNORRLANDS STIPENDIUM TILL TERESIA

Civilförsvarförbundet Västernorrland har beslutat att tilldela Teresia

Jansson i Ånge ett stipendium på 1000 kronor. Hon får det för sina insatser vid en dokumentation av en övning som Frivilliga Resursgruppen i Ånge hållit.

Motiveringen till stipendiet är: "För att på ett både enkelt och professionellt sätt visa på vikten av en Frivillig Resursgrupps roll i den kommunala krishanteringen. Hon har också lyckats förmedla den samhörighet och framåtanda som präglar reursgruppen i Ånge, och därmed bevisat att engagemang gör skillnad!" ■

Text: Ingemar Byström

Gillar inte du heller köer?

Många undersökningar visar att SalusAnsvars kunder känner sig trygga och är nöjda med den service de får. Det som uppskattas mest är de snabba svar kunderna får vid kontakt med SalusAnsvar och att många skadeärenden kan lösas per telefon.

Som medlem i Civilförsvarsförbundet har du möjlighet att teckna SalusAnsvars bästa Egendomsförsäkringar för bland annat hem, bil, villa och fritidshus.

Gå in på www.salusansvar.se/civilforsvarsforbundet eller ring **0200-87 50 30**. Välkommen!

Genom SalusAnsvars över hundra år långa historia har vi samarbetat med ett flertal av Sveriges organisationer, föreningar och företag. Tillsammans med Civilförsvarsförbundet erbjuder vi försäkringslösningar som är speciellt framtagna för dig som är medlem.

Civilförsvarsförbundet
www.civil.se

i samarbete med

SALUSANSVAR